

MAJANDUSAASTA ARUANNE

aruandeaasta algus: 01.01.2024

aruandeaasta lõpp: 31.12.2024

ärinimi: EESTI TÕULOOMAKASVATAJATE ÜHISTU

registrikood: 10064515

postiaadress: Rapla maakond, Kehtna vald, Keava alevik,
Koogimäe tee 4

postisihthnumber: 79005

telefon: +372 4890681

faks: +372 4890680

e-posti aadress: info@etky.ee

veebilehe aadress: <http://www.etky.ee>

Sisukord

Tegevusaruanne	3
Raamatupidamise aastaaruanne	6
Bilanss	6
Kasumiaruanne	7
Rahavoogude aruanne	8
Omakapitali muutuste aruanne	9
Raamatupidamise aastaaruande lisad	10
Lisa 1 Arvestuspõhimõtted	10
Lisa 2 Raha	13
Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed	14
Lisa 4 Nõuded ostjate vastu	15
Lisa 5 Varud	15
Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad	15
Lisa 7 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	16
Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	16
Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud	16
Lisa 10 Kinnisvarainvesteeringud	17
Lisa 11 Materiaalsed põhivarad	18
Lisa 12 Bioloogilised varad	19
Lisa 13 Kapitalirent	20
Lisa 14 Võlad ja ettemaksed	21
Lisa 15 Võlad töövõtjatele	21
Lisa 16 Tingimuslikud kohustised ja varad	22
Lisa 17 Sihtfinantseerimine	22
Lisa 18 Osakapital	23
Lisa 19 Müügitulu	23
Lisa 20 Muud äritulud	24
Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused	24
Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud	24
Lisa 23 Tööjõukulud	25
Lisa 24 Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	25
Lisa 25 Intressikulud	25
Lisa 26 Intressitulud	25
Lisa 27 Seotud osapooled	26
Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva	27
Aruande allkirjad	28
Vandeaudiitori aruanne	29

TEGEVUSARUANNE

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu põhitegevuseks on:

- veiste tõuaretus ja kõik sellega seonduv tegevus (s.h. kaubandus ja nõustamine EMTAK 01621)
- tõuloomade ja aretuskarjade hindamine ja klassifitseerimine,
- aretusmaterjalide varumine, müük ja vahendamine (EMTAK 01421),
- seemendusteenuste osutamine ja sellealane nõustamine,
- tõuloomade näituste, konkursside ja oksjonite korraldamine,
- rahvusvaheliste loomakasvatustprojektide ja fondide loomine ning nendes osalemine,
- põllumajandusloomade jõudluse ja põlvnemisandmete kogumine ja töötlemine,
- piima- ja lihavede jõudluskontrolli läbiviimine ja aretusväärtuse määramine,
- tõuraamatute pidamine ja tõutunnistuste väljastamine,
- tõuloomade ja aretusmaterjalide eksport ja import.

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistul on 3 peamist tegutsemiskohta: peakontor koos sinna juurde veiste sperma tootmiskeskusega Raplamaal Keavas, harukontor Tartumaal Märjal ning Põllumajandusloomade kogumiskeskus Harjumaal Kaunissaare. Lisaks regionaalsed kontorid piirkondlikele aretusspetsialistidele kohalike liikmete teenindamiseks.

Äritegevuse hooajalisus või tsüklilisus puudutab ettevõtet vaid elusloomade müügi korral, kus tuleb lähtuda loomade transpordil kehtivatest loomaheaolu nõuetest. See mõjutab suvisel perioodil vähesel määral loomade ekspordimüüki. Samuti mõjutab hooajalisus sügisperioodil loomade suurema realiseerimise tõttu, suuremat panust tööjõule. Hooajalisus mõjutab ka ettevõtte söödavarumisperioodi, mis on tingitud ilmastikust ning vegetatsiooni perioodist.

Sotsiaalsed mõjud ettevõtte tegevusele on olulised, kuna ettevõtte tegevused paiknevad üle riigi erinevates maapiirkondades, pakkudes tööd kohalikule tööjõule. Samuti on ettevõtte stabiilne tööandja pikaajaliseks töösuhteks.

Keskkonnamõjudele pöörame üha suuremat tähelepanu investeerides enam keskkonna sõbralikesse tehnoloogiatesse ja loomakasvatushoonetesse. Söödatootmine toimub ettevõtte asukohale lähedal asuvatest piirkondadest. Ostusöötaid ostame piirkondlikelt tootjatelt. Loomasõnnikut kasutame põldude väetamiseks ja seda anname ka biogaasi tootmisega tegelevale ettevõttele.

2024.aastal osaleti näitusel Tõuloom 2024, valiti parimad karjakasvatajad koostöös Maaelu Edendamise Sihtasutusega, korraldati aretuslaseid õppepäevi ja aretuskonverentse. Jätkati Kanada ja Hollandi firmade paaridevaliku programmi kasutamist ning lihavede tõugu pullide testgrupi tegevusi. Korraldati lihatõugu pullide veebioksjon. Lihavede aretuses hakati hindama söödaväärindust, mis hilisemalt toetab rohepoliitikas saavutatavaid eesmärgi. Samuti pööratakse enam rõhku lihavaliteedi omadustele, selleks alustati lihassilma hindamist ultraheli aparadi abil. Selleks kasutati soome ekspertide teadmisi.

Meie delegatsioonid osalesid rahvusvahelistel veisetõugude kongressidel ja põllumajandusmessidel Usbekistanis, Türgis, Aserbaidžaanis, Kanadas, Taanis, Saksamaal, Läti, Soome ja Hollandis. Eesmärk oli leida ka aretusmaterjalile uusi sihtturge ja kontakte. Toetati noorte lihavedekasvatajate osalemist Austraalias ülemaailmsel lihavedekasvatuse programmis.

Loomade klassifitseerijad käisid koolitusel Itaalias ja Lätis.

Osalesime Interreg poolt toetatud BreedExpo 2 projekti täitevkomitee koosolekutel Lätis ja Soomes.

Ühistu igapäevane tegevus on suunatud veiste tõuomaduste parandamisele. Sel eesmärgil osteti 2024.aastal spermat paljudest riikidest: Suurbritanniast, Saksamaalt, Hollandist, Taanist, Prantsusmaalt, Šveitsist, Kanadast ja USAst. Eestis toodetava sperma geneetilise potentsiaali laiendamiseks osteti genoompulle Hollandist. Eesti lehmade aastane piimatoodang on Euroopas jätkuvalt väga kõrge, olles mullu esimesel kohal.

Ühistu teine igapäevane tegevus on elusveiste müük. Tõuveiste müük oli 2024.aastal edukas. Loomi eksporditi 10 riiki Euroopasse ja Aiasiasse. Tõuloomade hinnad ja nõudlus rahvusvahelisel turul hakkas aasta teisel poolel järsult tõusma ja see tendents jätkub. Eksport Euroopa Ühenduse välistesse riikidesse sõltub importivate riikide pidevalt muutuvatest tingimustest. Kaunissaare kogumiskeskuse rajamine lõi paremad tingimused tõuloomade müügieelse karantiini teostamiseks muutis ettevõtte sõltumatuks teistele ettevõtetele kuuluvatest kogumiskeskustest. Raskendavateks asjaoludeks elusveiste ekspordil on Euroopas leviv lammaste katarraalne palavik (sinikeel), mis piirab olulisel määral teistest Euroopa riikidest eksporditavate veiste arvu, mis oluliselt tõstis nõudlust Eestist pärit aretusmaterjalile. Teiseks oluliseks takistuseks veiste ekspordil sai oktoobris Vene Föderatsiooni poolt kehtestatud keeld transiitvedudele läbi Venemaa. Otsest mõju avaldas see Usbekistani, Aserbaidžani, Kasahstani ja Gruusia sihtturgudele. Tänapäevaks on leitud võimalused läbi Euroopa ja üle Musta mere transiitkoridori näol loomade saatmiseks Gruusiasse ja Aserbaidžani, võimalusel ka Kesk-Aiasiasse. Sellised piirangud on oluliselt mõjutanud loomatranspordil teekonna kestvust ning hinda. Alustasime ettevalmistavate tegevustega veiste spermaekspordiks Türgi. Uue elusveiste sihtturuna lisandus Põhja- Makedoonia.

Jätkati PRIA poolt finantseeritavate teadusarendusprojektide Beefest, GenEST ja jätkusuutlike veiste aretusprogrammide elluviimise täitmist.

Alustati tegevusi veiste viirusdiarröa ja infektsioosse rinotrahheiidi riikliku tõrjeprogrammi elluviimisel.

2024. aastal tehti omavahendite arvelt järgmised investeeringud: soetati lihassilma skanner, viidi lõpule Märja kontorihoonele katuse ehitus, osteti töötajatele arvuteid, soetati aretusmaterjali.

Peamised finantssuhtarvud majandusaasta kohta ja nende arvutamise metoodika.

Finantssuhtarv	Valem	2024	2023
Lühiajalise võlgnevuse kattekordaja	Käibevara / Lühiajalised kohustused	3,51	3,14
Võlakordaja	Koguvõlgnevus / Koguvõlad	0,20	0,22
Käiberentaablus %	Kasum / Müügitulu x 100%	1,0%	0,5%

Plaanid ja tegevused 2025.aastaks:

- Jätkatakse suuremas mahus tõuveistele turu leidmist kolmandatesse riikidesse (Aserbaidžaan, Usbekistan, Kasahstan, Gruusia, Türgi, Iraak, Põhja- Makedoonia, Maroko, Alžeeria, Ukraina).
- Koostöös AS EPJ ja Piimaklaster MTÜ-ga viiakse läbi projekti „Lihaveiste karjahaldusprogrammi arendamine“ selle rakendamine praktikasse.

3. Koostöös Eesti Põllumajandus-Kaubanduskojaga viiakse läbi projekti „BreedExpo2“, mis aitab Eesti, Läti ja Soome põllumajandustootjatel ühiselt avardada aretusmaterjalidele ekspordi võimalusi ja luua uusi kontakte. Aserbaidžaaani, Usbekistani ja Türgi farmerite ühendused külastavad Eestit. Käesoleval aastal toimub ka projekti lõpuseminar.
4. Geneetilise potentsiaali suurendamiseks ostetakse genoompulle Euroopa Ühendusest ja aretusmaterjali erinevatest riikidest.
5. Osaletakse Türgis Izmiri põllumajandusmessil eesmärgiga luua otsekontakte sealsele turule elusveiste ja aretusmaterjali müügiks.
6. Osaletakse rahvusvahelistel lihaveise erialaorganisatsioonide konverentsidel Mehhikos, Austraalias ja USAs.
7. Korraldatakse seemendustehnikute üleriiklikud täiendkoolitused ja atesteerimised.
8. Korraldatakse lihatõugu aretuspullide konkurss, kaasates Ühendkuningriigi (UK) kohtuniku.
9. Arendatakse ettevõtte IT-võimekust ja kliendikesksust läbi e-poe ja kogumiskeskuse programmi loomisega.
10. Kaasajastatakse ettevõtte struktuuri ja tegevusplaani.
11. Tutvustatakse jätkuval Eesti loomakasvatajatele Kanada aretusprogrammi Semex Solution ja Hollandi CRV aretusprogrammi. Alustatakse ka Saksa aretusfirma GGISpermex paaridevaliku programmi tutvustamist.
12. Propageeritakse veisekasvatajate hulgas genoomselektiooni võimalusi ja kasutamist Eestis.
13. Plaanitakse taas osta veiste sügavkülmutatud spermat Ameerika Ühendriikidest.
14. Jätkatakse veisesperma eksportimist Türgi.
15. Ühistu tegevuste paremaks kajastamiseks tehakse lepingulist koostööd avalikke suhteid korraldava ettevõttega. Lisaks antakse välja ühiselt Eesti Tõuloomakasvatuse Liidu liikmetega välja ajakirja Tõuloomakasvatus kaks numbrit.
16. Jätkatakse lihatõugu pullide jõudluskatse läbiviimist.
17. Plaanis on taotleda meie ettevõtte tunnustamist tootja organisatsioonina. See aitaks tulevikus elusveiste ühisturustust edendada.
18. Jätkatakse teise aasta tegevusi riikliku haigustõrje programmi elluviimisel.
19. Veiste sperma kogumiskeskusele taotletakse veiste infektsioosse rinotrahheiidi ja veiste viirusdiarröale haigusvaba staatus.
20. Võetakse kasutusele Euroopas leviva ägeda loomuga nakkushaiguse suu- ja sõrataud ennetusmeetmed. Varustatakse loomakasvatuseksusi ja farmisid külastavaid spetsialiste desovahenditega ja kaitseriietega. Viiakse läbi teabepäevi ning koolitusi.
21. Põllumajandusloomade kogumiskeskus saab suurema koormuse loomade ekspordifunktsioone täites, kuna loomad kogutakse keskusesse juba valiku eelselt.

Raamatupidamise aastaaruanne

Bilanss

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Varad			
Käibevarad			
Raha	142 887	81 992	2
Nõuded ja ettemaksed	2 310 677	2 461 357	3
Varud	2 417 184	1 917 333	5
Bioloogilised varad	297 840	566 300	12
Kokku käibevarad	5 168 588	5 026 982	
Põhivarad			
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	117 981	117 571	7
Finantsinvesteeringud	30 000	30 000	9
Kinnisvarainvesteeringud	160 637	158 516	10
Materiaalsed põhivarad	3 184 116	3 320 433	11
Bioloogilised varad	195 000	201 000	12
Kokku põhivarad	3 687 734	3 827 520	
Kokku varad	8 856 322	8 854 502	
Kohustised ja omakapital			
Kohustised			
Lühiajalised kohustised			
Laenukohustised	85 790	89 488	13
Võlad ja ettemaksed	1 385 536	1 511 276	14
Kokku lühiajalised kohustised	1 471 326	1 600 764	
Pikaajalised kohustised			
Laenukohustised	280 619	312 186	13
Kokku pikaajalised kohustised	280 619	312 186	
Kokku kohustised	1 751 945	1 912 950	
Omakapital			
Osakapital nimiväärtuses	61 729	61 729	18
Registreerimata osakapital	3 265	3 265	
Kohustuslik reservkapital	83 106	83 106	
Eelmiste perioodide jaotamata kasum (kahjum)	6 793 452	6 708 624	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	162 825	84 828	
Kokku omakapital	7 104 377	6 941 552	
Kokku kohustised ja omakapital	8 856 322	8 854 502	

Kasumiaruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Müügitulu	15 693 432	16 325 329	19
Muud äritulud	1 888 857	1 993 923	20
Põllumajandusliku toodangu varude jääkide muutus	28 884	-1 366	5
Kasum (kahjum) bioloogilistelt varadelt	-274 460	-344 072	12
Valmis- ja lõpetamata toodangu varude jääkide muutus	547 836	129 664	5
Kaubad, toore, materjal ja teenused	-15 290 290	-15 535 850	21
Mitmesugused tegevuskulud	-729 968	-878 680	22
Tööjõukulud	-1 438 790	-1 292 950	23
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	-244 149	-288 170	10,11
Muud ärikulud	-3 900	-12 455	
Ärikasum (kahjum)	177 452	95 373	
Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	410	681	24
Kasum (kahjum) finantsinvesteeringutelt	1 091	486	
Intressitulud	4 958	7 987	26
Intressikulud	-21 086	-19 699	25
Kasum (kahjum) enne tulumaksustamist	162 825	84 828	
Aruandeaasta kasum (kahjum)	162 825	84 828	

Rahavoogude aruanne

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Rahavood äritegevusest			
Ärikasum (kahjum)	177 452	95 373	
Korrigeerimised			
Põhivarade kulum ja väärtuse langus	244 149	288 170	10,11
Kasum (kahjum) põhivarade müügist	-8 279	-17 326	
Muud korrigeerimised	0	-42 017	
Kokku korrigeerimised	235 870	228 827	
Äritegevusega seotud nõuete ja ettemaksete muutus	150 680	333 058	3
Varude muutus	-499 851	-189 445	5
Äritegevusega seotud kohustiste ja ettemaksete muutus	-208 242	141 681	
Kokku rahavood äritegevusest	-144 091	609 494	
Rahavood investeerimistegevusest			
Tasutud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade soetamisel	-42 901	-338 510	
Laekunud materiaaalsete ja immateriaalsete põhivarade müügist	8 279	45 119	11
Tasutud bioloogiliste varade soetamisel	-162 509	-688 363	
Laekunud bioloogiliste varade müügist	519 473	421 483	
Laekunud intressid	4 958	7 987	26
Laekunud dividendid	1 091	486	
Kokku rahavood investeerimistegevusest	328 391	-551 798	
Rahavood finantseerimistegevusest			
Kapitalirendi põhiosa tagasimaksed	-102 319	-139 388	
Makstud intressid	-21 086	-19 699	25
Kokku rahavood finantseerimistegevusest	-123 405	-159 087	
Kokku rahavood	60 895	-101 391	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi alguses	81 992	183 383	2
Raha ja raha ekvivalentide muutus	60 895	-101 391	
Raha ja raha ekvivalendid perioodi lõpus	142 887	81 992	2

Omakapitali muutuste aruanne
(eurodes)

					Kokku
	Osakapital nimiväärtuses	Registreerimata osakapital	Kohustuslik reservkapital	Jaotamata kasum (kahjum)	
31.12.2022	61 729	3 213	83 106	7 357 077	7 505 125
Aruandeaasta kasum (kahjum)				84 828	84 828
Muutused muudest omanike sissemaksetest		52			52
31.12.2023	61 729	3 265	83 106	7 441 905	7 590 005
Vigade parandamise mõju				-648 453	-648 453
Korrigeeritud saldo 31.12.2023	61 729	3 265	83 106	6 793 452	6 941 552
Aruandeaasta kasum (kahjum)				162 825	162 825
31.12.2024	61 729	3 265	83 106	6 956 277	7 104 377

Täiendavat infot omakapitali kohta vt. lisa 18

Raamatupidamise aastaaruande lisad

Lisa 1 Arvestuspõhimõtted

Üldine informatsioon

Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu (edaspidi Ettevõtte) 2024.aasta raamatupidamise aastaaruanne on koostatud kooskõlas Eesti Finantsaruandluse Standardiga (EFS). EFS on rahvusvaheliselt tunnustatud arvestuse ja aruandluse põhimõtetele tuginev finantsaruandluse nõuete kogum, mille põhinõuded on kehtestatud raamatupidamise seadusega ning mida täiendavad Raamatupidamise Toimikonna poolt väljaantud juhendid.

Raamatupidamise aastaaruande koostamisel on lähtutud soetusmaksumuse printsiibist välja arvatud juhtudel, mida on kirjeldatud alljärgnevatel arvestuspõhimõtetes.

Eesti Tõuloomakasvatavate Ühistu kasutab kasumiaruande koostamisel Eesti Vabariigi Raamatupidamise seaduse lisas 2 toodud kasumiaruande skeemi nr.1.

Raamatupidamise aastaaruanne on koostatud eurodes.

Vigade korrigeerimine

Lisarea nimetus	31.12.2023	Muutus	31.12.2023
Eelmiste perioodide jaotamata kasum	7 357 077	-648 453	6 708 624
Investeeringud tütar- ja sidusettevõtetesse	766 024	-648 453	117 571
Kinnisvarainvesteeringud	0	158 516	158 516
Materiaalsed põhivarad	3 478 949	-158 516	3 320 433

Raha

Rahana kajastatakse bilansis ja rahavoogude aruandes kassas olevat sularaha ja pankades arveldusarvetel olevat raha. Rahavoogude aruande koostamisel on laekumised ja väljamaksed rühmitatud nende eesmärgi järgi äritegevuse, investeerimistegevuse ja finantseerimistegevuse rahavoogudeks.

Äritegevuse rahavoogude kajastamisel on kasutatud kaudset meetodit, mille puhul on äritegevuse rahavoo leidmiseks korrigeeritud ärikasumit, elimineerides mitterahaliste majandustehingute mõju, äritegevusega seotud varade ja kohustuste saldode muutused ning investeerimis- ja finantseerimistegevusega seotud kulud ja tulud.

Investeerimis- ja finantseerimistegevusest tulenevad rahavood on kajastatud otsemeetodi kohaselt.

Finantsinvesteeringud

Ettevõtte bilansis kajastatakse pikaajaliste finantsinvesteeringutena osakuid Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli AS - s.

Osakuid kajastatakse soetusmaksumuse meetodil.

Tütar- ja sidusettevõtjate aktsiad või osad

Sidusettevõtte BioCC OÜ osad kajastatakse bilansis kapitaliosaluse meetodil.

Nõuded ja ettemaksed

Ostjate tasumata summad kajastatakse bilansis korrigeeritud soetusmaksumuses, lähtuvalt tõenäoliselt laekuvatest summadest. Sealjuures hinnatakse iga kliendi laekumata arveid eraldi, arvestades taeadaolevat informatsiooni kliendi maksevõime kohta. Nõuded hinnatakse bilansis alla tõenäoliselt laekuva summani ning allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuludes. Aruandeperioodil laekunud, eelnevalt kuludesse kantud nõuded kajastatakse ebatõenäoliste nõuete summa korrigeerimisena ja kulu vähendusena aruandeperioodi kasumiaruandes. Lootusetud nõuded kantakse bilansist välja.

Varud

Varud (tooraine ja materjal, kaubad müügiks) võetakse arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostukuludest, tootmiskuludest ja muudest otsestest kuludest, mis on vajalikud varude viimiseks nende olemasolevasse asukohta ja seisundisse või neto realiseerimisväärtuses, sõltuvalt sellest, kumb on madalam. Varude kuludes kajastamisel ja varude bilansilise väärtuse arvutamisel kasutatakse kaalutud keskmise meetodit.

Samuti kajastatakse varudena RTJ 7 alusel põllumajanduslikku toodangut õiglases väärtuses. Valmistoodang (omatoodeid sperma) ja põllumajanduslik toodang (omatoodeid söödad) on arvele võetud õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulused. Põllumajandustoodangu õiglase väärtuse määramisel lähtutakse selle määramise ajal Eesti Vabariigis sarnase kvaliteediga toodangule kehtivatest turuhindadest (omatoodeid söödad). Veiste sperma väärtuse määramisel lähtutakse arvestuslikust turuhinnast sõltuvalt sperma tootmise eripärast.

Bioloogilised varad

Bioloogilised varad kajastatakse bilansis eraldi kirjetel, kas põhivara või käibevara rühmas. Käibevarana kajastatakse sellist bioloogilist vara, mis realiseeritakse ettevõtte tavapärase äritseikli käigus. Üldjuhul kajastatakse tarbitavaid varasid käibevaradena ja tootvaid varasid põhivaradena. Tarbitavateks varadeks on müügieesmärgil hoitavad bioloogilised varad. Bioloogilise põhivarana kajastatakse aruannetes põhikarja pulle ja noorpulle, bioloogilise käibevarana müügiotol loomi kogumiskeskuses.

Võttes aluseks RTJ 7 kajastatakse bioloogiline vara nii esmasel arvelevõtmisel kui ka järgnevatel bilansipäevadel nende õiglases väärtuses, millest on maha arvatud hinnangulised müügiikulused. Õiglane väärtus on summa, mille eest on teadlike, huvitatud ja mitteseotud poolte vahelises tehingus võimalik vahetada vara või arveldada kohustist. Bioloogilise vara esmasest arvelevõtmisest ja hilisemast õiglase väärtuse muutusest tulenevaid kasumeid ja kahjumeid kajastatakse aruandeperioodi kasumiaruandes. Bioloogilise vara õiglast väärtust hindab juhatus, lähtudes eelkõige turuhindadest, arvestades sealjuures bioloogilise vara vanust ja kvaliteeti.

Kinnisvarainvesteeringud

Kinnisvarainvesteering on kinnisvaraobjekt (maa või hoone (või osa hoonest) või mõlemad), mida ettevõtte hoiab eelkõige renditulu teenimise, väärtuse kasvu või mõlemal eesmärgil, mitte aga kasutamiseks toodete või teenuste tootmisel, halduseesmärkidel või müügiks tavapärase äritegevuse käigus.

Ettevõtte võib kasutada mingit osa kinnisvaraobjektist enda äritegevuses ning mingit osa renditulu teenimise eesmärgil. Nende osade üle peetakse eraldi arvestust: enda majandustegevuses kasutatavat osa kajastatakse kui materiaalselt põhivara ning väljarenditavat osa kui kinnisvarainvesteeringut.

Kinnisvarainvesteering võetakse bilansis algselt arvele tema soetusmaksumuses, mis sisaldab ka soetamisega otseselt seotud kulutusi. Soetusmaksumuse meetodi rakendamisel kajastatakse kinnisvarainvesteeringut analoogiliselt põhivaraga, see tähendab soetusmaksumuses, millest on arvatud akumuleeritud kulum ja võimalikud allahindlused väärtuse langusest.

Kinnisvarainvesteeringuna on bilansis kajastatud see osa Märja kontorihoonest, mis on välja renditud.

Materiaalsed ja immateriaalsed põhivarad

Materiaalseks põhivaraks loetakse ettevõtte enda majandustegevuses kasutatavaid varasid kasuliku tööeaga üle ühe aasta ja maksumusega üle 3000 euro. Materiaalsed põhivarad võetakse algselt arvele soetusmaksumuses, mis koosneb ostuhinnast ja kasutuselevõttu võimaldavatest väljaminekutest. Väheolulise maksumusega varaobjektid kantakse kasutusele võtmise hetkel täielikult kulusse ja nende kohta peetakse arvestust bilansiväliselt.

Põhivara parendustega seotud kulutused lisatakse põhivara soetusmaksumusele ainult juhul, kui need vastavad materiaalse põhivara mõistele ja vara bilansis kajastamise kriteeriumile. Põhivara remondi- ja hoolduskulud, mis tehakse eesmärgiga säilitada vara esialgset taset, kajastatakse nende kulude tekkimisel aruandeperioodi kulusse.

Põhivarasid kajastatakse bilansis soetusmaksumuses, millest on maha arvatud akumuleeritud kulum. Ettevõtte kasutab materiaalse põhivara amortiseerumisel lineaarset meetodit. Materiaalsele põhivarale määratud amortisatsiooninormid vaadatakse üle, kui on ilmnenud asjaolusid, mis võivad oluliselt muuta põhivara kasuliku eluiga. Hinnangute muutuste mõju kajastub aruandeperioodis ja järgnevatel perioodides.

Maad ei amortiseerita.

Materiaalse põhivara bilansilise väärtuse võimalikku langust kontrollitakse juhtudel, kui mingid sündmused või asjaolude muutumine näitavad, et vara kaetav väärtus võib olla langenud alla tema bilansilise väärtuse. Kui sellised asjaolud on olemas, viib kontsern läbi vara kaetava väärtuse hindamise. Kui hinnanguline kaetav väärtus on väiksem kui bilansiline väärtus, siis hinnatakse see vara või raha genereeriva üksuse moodustavad varad alla kuni kaetava väärtuseni, milleks on kas sellest varast tulevikus saadavate rahavoogude nüüdisväärtus (ehk kasutusväärtus) või selle vara õiglane väärtus, mida on vähendatud müügiikulustega, olenevalt kumb on kõrgem. Vara õiglase väärtuse määramisel kasutatakse vajadusel kontserniväliste ekspertide abi. Allahindlus kajastatakse aruandeperioodi kuluna kasumiaruande samal real põhivara põhivara amortisatsioon ja väärtuse langus. Kui hiljem vara kaetav väärtus on tõusnud üle vara bilansilise väärtuse, siis allahindlus tühistatakse ja suurendatakse vara bilansilist väärtust, kuid mitte suurema summani, kui bilansilise väärtuseni, mis varal oleks, kui allahindlust ei oleks tehtud. vara allahindluse tühistamine kajastatakse kasumiaruandes samal real, kus kajastati ka varasem allahindlus.

Põhivarade arvelevõtmise alampiir 3000 eurot

Kasulik eluiga põhivara gruppide lõikes (aastates)

Põhivara grupi nimi	Kasulik eluiga
Ehitised	50 aastat
Rajatised	15 aastat

Masinad ja seadmed	15 aastat
Muu inventar	10 aastat

Rendid

Kapitalirendiks loetakse rendisuhet, mille puhul kõik olulised vara omandiga seotud riskid ja hüved kanduvad üle rentnikule. Ülejäänud lepinguid käsitletakse kasutusrendina.

Kapitalirendi tingimustel renditud põhivara kajastatakse rendi jõustumise hetkel bilansis põhivarana ja kohustisena vara õiglase väärtuse summas. Rendileandjale makstavad renditasud jagunevad põhiosa tagasimakseteks ja finantskuluks. Finantskulu jaotub kogu rendiperioodile. Kasutusrendimaksed kajastatakse rendiperioodi jooksul lineaarselt kasumiaruandes kuluna.

Finantskohustised

Kõik finantskohustised (võlad tarnijatele, muud lühi- ja pikaajalised võlakohustised) võetakse algselt arvele nende soetusmaksumuses, milleks on makstava tasu õiglane väärtus. Algne soetusmaksumus sisaldab ka kõiki soetamisega otseselt kaasnevaid kulutusi. Edasine kajastamine toimub korrigeeritud soetusmaksumuse meetodil.

Lühiajaliste finantskohustiste korrigeeritud soetusmaksumus on üldjuhul võrdne nende nominaalväärtusega, mistõttu lühiajalisi finantskohustisi kajastatakse bilansis maksmisele kuuluvas summas.

Sihtfinantseerimine

Ettevõtte on lähtunud varade sihtfinantseerimise kajastamisel netomeetodist.

Põhivarade sihtfinantseerimisel võetakse soetatud vara bilansis arvele tema soetusmaksumuses, millest on maha arvatud saadud vara sihtfinantseerimise summad.

Tegevuskulude sihtfinantseerimine kajastatakse tuluna siis, kui sihtfinantseerimisega seotud sisulised tingimused on täidetud. Saadud põllumajandustoetusi kajastatakse tuluna nende laekumise perioodil.

Tulud

Tulu kaupade ja teenuste müügist kajastatakse siis, kui kõik olulised omandiga seotud riskid ja hüved on läinud ostjale ning müügitulu ja tehinguga seotud kulutusi on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Tulu teenuse müügist kajastatakse teenuse osutamise järel, või kui teenus osutatakse pikema ajaperioodi jooksul, siis lähtudes valmidusastme meetodist.

Intressitulud kajastatakse tuluna siis, kui tulu laekumine on tõenäoline ja tulu suurus on võimalik usaldusväärselt mõõta.

Pullide müügihind sõltub looma vanusest, sperma tootmisest ning geneetilistest väärtustest. Omandi üleminek loomade müügil toimub PRIA loomade registri kande alusel.

Kulud

Kuludena kajastatakse kõik jooksva aasta jooksul tehtud kulud, mis on vajalikud tulu saamiseks.

Maksustamine

Vastavalt kehtivale seadusandlusele Eestis ettevõtte kasumit ei maksustata, mistõttu ei eksisteeri ka edasilükkunud tulumaksu nõudeid ega kohustisi. Kasumi asemel maksustatakse Eestis jaotamata kasumist väljamakstavaid dividende maksumääraga 22/78 (01.01.2025) netodividendina väljamakstud summalt. Dividendide väljamaksmisega kaasnevat ettevõtte tulumaksu kajastatakse kasumiaruandes tulumaksukuluna samal perioodil kui dividendid välja kuulutatakse, sõltumata sellest, millise perioodi eest need on välja kuulutatud või millal need tegelikult välja makstakse.

Seotud osapooled

Osapooled on seotud, kui ühel osapoolel on kontroll teise osapoole üle või oluline mõju teise osapoole äriliste otsustele.

Eesti Tõuloomakasvatajate Ühistu käsitleb seotud osapooltena:

sidusettevõtet OÜ BioCC

tegev- ja kõrgemat juhtkonda ja nendega seotud ettevõtteid

tegev- ja kõrgemasse juhtkonda kuuluvate isikute lähisugulasi ning nendega seotud ettevõtteid.

Lisa 2 Raha

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Sularaha kassas	2 846	1 839
Arvelduskontod	140 041	80 153
Kokku raha	142 887	81 992

Lisa 3 Nõuded ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 222 667	1 222 667	4
Ostjatelt laekumata arved	1 274 019	1 274 019	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-51 352	-51 352	
Nõuded seotud osapoolte vastu	25 254	25 254	4,27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	443 117	443 117	6
Muud nõuded	614 945	614 945	17
Viitlaekumised	614 945	614 945	
Ettemaksed	4 033	4 033	
Tulevaste perioodide kulud	1 013	1 013	
Muud makstud ettemaksed	3 020	3 020	
Liikmemaksu nõuded	661	661	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 310 677	2 310 677	
	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Nõuded ostjate vastu	1 514 291	1 514 291	4
Ostjatelt laekumata arved	1 579 142	1 579 142	
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-64 851	-64 851	
Nõuded seotud osapoolte vastu	46 024	46 024	4,27
Maksude ettemaksed ja tagasinõuded	209 162	209 162	6
Muud nõuded	688 210	688 210	
Viitlaekumised	688 210	688 210	
Ettemaksed	3 329	3 329	
Tulevaste perioodide kulud	1 649	1 649	
Muud makstud ettemaksed	1 680	1 680	
Liikmemaksu nõuded	341	341	
Kokku nõuded ja ettemaksed	2 461 357	2 461 357	

Viitlaekumisena 2024.a. eest on kajastatud PRIA-lt laekumata tõuaretustoetus ja laekumata 2023-2027 loomatauditõrje programmi rakendamise toetus.

2023.aastal oli viitlaekumistena kajastatud PRIA-lt laekumata tõuaretustoetus ja Halinga OÜ saneerimiskava alusel saadaolev

raha. Saneerimiskava lõppes 2023.aastal ja raha laekus pangakontole 2024.a. aprillikuus.

Lisa 4 Nõuded ostjate vastu
(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Ostjatelt laekumata arved	1 299 273	1 625 166	
Ostjatelt laekumata nõuded	1 274 019	1 579 142	
Nõuded seotud osapoolte vastu	25 254	46 024	27
Ebatõenäoliselt laekuvad nõuded	-51 352	-64 851	
Kokku nõuded ostjate vastu	1 247 921	1 560 315	3

Lisa 5 Varud
(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Tooraine ja materjal	68 805	98 256
ostusõõdad	29 605	53 845
seemenduse abivahendid	35 494	39 551
lämmastik	2 448	3 261
Kütus	1 258	1 599
Valmistoodang	1 327 500	779 664
Veisesperma	1 327 500	779 664
Müügiks ostetud kaubad	926 372	973 790
ostetud sperma ja embrüod	922 885	973 790
Mitmesugused kaubad müügiks	3 487	0
Põllumajanduslik toodang	94 507	65 623
Kokku varud	2 417 184	1 917 333

Lisa 6 Maksude ettemaksed ja maksuvõlad
(eurodes)

	31.12.2024		31.12.2023	
	Ettemaks	Maksuvõlg	Ettemaks	Maksuvõlg
Käibemaks	213 141		155 018	
Üksikisiku tulumaks		44 676		36 479
Erisoodustuse tulumaks		186	82	
Sotsiaalmaks		72 782		62 381
Kohustuslik kogumispension		2 095		1 755
Töötuskindlustusmaksed		4 289		3 560
Muud maksude ettemaksed ja maksuvõlad		38		38
Ettemaksukonto jääk	229 976		54 062	
Kokku maksude ettemaksed ja maksuvõlad	443 117	124 066	209 162	104 213

Vaata ka lisa 3 ja 14.

Lisa 7 Investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse
(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Sidusettevõtjate aktsiad ja osad	117 981	117 571	8
Kokku investeeringud tütar- ja sidusettevõtjatesse	117 981	117 571	

Lisa 8 Sidusettevõtjate aktsiad ja osad
(eurodes)

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, üldine informatsioon: 2024					
Sidusettevõtja registrikood	Sidusettevõtja nimetus	Asukohamaa	Põhitegevusala	Osaluse määr (%)	
				31.12.2023	31.12.2024
11077336	BioCC OÜ	Eesti	teadus- ja arendustöö	22.60	22.60

Sidusettevõtjate aktsiad ja osad, detailne informatsioon			
Sidusettevõtja nimetus	31.12.2023	Kasum(kahjum) kapitaliosaluse meetodil	31.12.2024
BioCC OÜ	117 571	410	117 981
Kokku sidusettevõtjate aktsiad ja osad, eelmise perioodi lõpus	117 571	410	117 981

Lisa 9 Pikaajalised finantsinvesteeringud
(eurodes)

		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2022	30 000	30 000
31.12.2023	30 000	30 000
		Kokku
	Aktsiad ja osad	
31.12.2023	30 000	30 000
31.12.2024	30 000	30 000

Ettevõtte omab 3% Eesti Põllumajandusloomade Jõudluskontrolli Aktsiaseltsi aktsiatest.

Lisa 10 Kinnisvarainvesteeringud
(eurodes)

Soetusmaksumuse meetod		
		Kokku
	Ehitised	
31.12.2023		
Soetusmaksumus	195 633	195 633
Akumuleeritud kulum	-37 117	-37 117
Jääkmaksumus	158 516	158 516
Ostud ja parendused	4 494	4 494
Amortisatsioonikulu	-2 373	-2 373
Allahindlused väärtuse languse tõttu	-728	-728
Muud muutused	728	728
31.12.2024		
Soetusmaksumus	199 399	199 399
Akumuleeritud kulum	-38 762	-38 762
Jääkmaksumus	160 637	160 637

	2024	2023
Kinnisvarainvesteeringutelt teenitud renditulu	71 228	70 343
Kinnisvarainvesteeringute otsesed haldamiskulud	28 498	18 169

Lisa 11 Materiaalsed põhivarad

(eurodes)

									Kokku
	Maa	Ehitised				Masinad ja seadmed	Muud materiaalsed põhivarad	Lõpetamata projektid	
			Transpordivahendid	Arvutid ja arvutisüsteemid	Muud masinad ja seadmed				
31.12.2022									
Soetusmaksumus	113 217	3 586 693	639 996	28 675	1 116 300	1 784 971	215 961	91 975	5 792 817
Akumuleeritud kulum		-1 290 457	-456 630	-20 963	-605 350	-1 082 943	-154 111	0	-2 527 511
Jääkmaksumus	113 217	2 296 236	183 366	7 712	510 950	702 028	61 850	91 975	3 265 306
Ostud ja parendused			120 477		110 639	231 116	21 406	295 464	547 986
Amortisatsioonikulu		-97 286	-77 713	-5 735	-51 754	-135 202	-16 206		-248 694
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-39 475							-39 475
Müügid (jääkmaksumuses)			-22 958		-23 215	-46 173			-46 173
Ümberliigitamised		228 922						-387 439	-158 517
Ümberliigitamised lõpetamata projektidest		387 439						-387 439	0
Ümberliigitamised kinnisvarainvesteeringutega		-158 517							-158 517
31.12.2023									
Soetusmaksumus	113 217	3 694 496	693 626	28 675	1 157 272	1 879 573	237 367	0	5 924 653
Akumuleeritud kulum		-1 306 099	-490 454	-26 698	-610 652	-1 127 804	-170 317		-2 604 220
Jääkmaksumus	113 217	2 388 397	203 172	1 977	546 620	751 769	67 050	0	3 320 433
Ostud ja parendused		7 860	67 051		30 548	97 599			105 459
Uute ehitiste ost, uusehitus, parendused		7 860							7 860
Muud ostud ja parendused			67 051		30 548	97 599			97 599
Amortisatsioonikulu		-98 673	-68 058	-1 977	-55 159	-125 194	-17 909		-241 776
Allahindlused väärtuse languse tõttu		-1 273							-1 273
Muud muutused		1 273							1 273
31.12.2024									
Soetusmaksumus	113 217	3 701 084	732 635	28 675	1 187 821	1 949 131	237 367		6 000 799
Akumuleeritud kulum		-1 403 500	-530 470	-28 675	-665 812	-1 224 957	-188 226		-2 816 683
Jääkmaksumus	113 217	2 297 584	202 165	0	522 009	724 174	49 141		3 184 116

Müüdnud materiaalsed põhivarad müügihinna

	2024	2023
--	------	------

Masinad ja seadmed	8 279	45 119
Transpordivahendid	8 279	10 119
Muud masinad ja seadmed		35 000
Kokku	8 279	45 119

Märja kontorihoone väljarenditav osa kajastati kinnisvarainvesteeringuna. Vt. lisa 10

2023.aastal rekonstrueeriti Märja kontorihoone katus. Seoses sellega hinnati alla vana katuse soetusmaksumust summas 61430 eurot.

2023.aastal rekonstrueeriti Keava laut nr.2. Seoses sellega hinnati alla vana lauda soetusmaksumust summas 22572 eurot.

Lisa 12 Bioloogilised varad

(eurodes)

Õiglase väärtuse meetod

Käibevarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2022	218 550	218 550
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-126 371	-126 371
Soetused	550 683	550 683
Müügid	-390 400	-390 400
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	328 638	328 638
Muud muutused	-14 800	-14 800
31.12.2023	566 300	566 300
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-55 532	-55 532
Soetused	162 509	162 509
Müügid	-630 800	-630 800
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	255 363	255 363
31.12.2024	297 840	297 840

Põhivarad		Kokku
	Loomsed varad	
31.12.2022	222 000	222 000
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-110 284	-110 284
Soetused	137 680	137 680
Müügid	-69 000	-69 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	29 604	29 604
Muud muutused	-9 000	-9 000
31.12.2023	201 000	201 000
Kasum (kahjum) õiglase väärtuse muutusest	-60 638	-60 638
Soetused	82 500	82 500
Müügid	-33 000	-33 000
Juurdekasvust tingitud väärtuse suurenemine	11 138	11 138
Muud muutused	-6 000	-6 000
31.12.2024	195 000	195 000

Müüdud bioloogilised varad põhivarade müügihindades		
	2024	2023
Loomsed varad	23 311	44 979
Kokku	23 311	44 979

Ettevõtte lautades oli seisuga 31.12.2024 hoiul teiste ettevõtete loomi: Keava pullilaudas 61 looma (31.12.2023 : 61 looma). Bioloogiliste varade hindamisel on kasutatud varasemaid praktikaid. Hindamisel on arvestatud loomade vanuselist koosseisu, nende geneetilist potentsiaali ja puhtatõulisuse näitajaid, samuti turunõudlust ja hetkel kehtivaid ostu-müügi hindasid.

Lisa 13 Kapitalirent

(eurodes)

Aruandekohustuslane kui rentnik

	31.12.2024	Jaotus järelejäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Autod ja traktorid	366 409	85 790	280 619	kuni 6 kuu euribor + 1,14 kuni 2,49	2025 kuni 2029
Kapitalirendikohustised kokku	366 409	85 790	280 619		

	31.12.2023	Jaotus järeljäänud tähtaja järgi		Intressimäär	Lõpptähtaeg
		12 kuu jooksul	1 - 5 aasta jooksul		
Autod ja traktorid	401 674	89 488	312 186	kuni 6 kuu euribor + 1,14 kuni 2,49	2024 kuni 2028
Kapitalirendikohustised kokku	401 674	89 488	312 186		

Renditud varade bilansiline jääkmaksumus		
	31.12.2024	31.12.2023
Masinad ja seadmed	461 159	475 617
Kokku	461 159	475 617

Lisa 14 Võlad ja ettemaksed

(eurodes)

	31.12.2024	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	976 216	976 216	
Võlad töövõtjatele	97 601	97 601	15
Võlad seotud osapooltele	127 238	127 238	27
Maksuvõlad	124 066	124 066	6
Saadud ettemaksed	60 415	60 415	
Tulevaste perioodide tulud	60 415	60 415	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 385 536	1 385 536	

	31.12.2023	12 kuu jooksul	Lisa nr
Võlad tarnijatele	1 125 944	1 125 944	
Võlad töövõtjatele	90 078	90 078	15
Võlad seotud osapooltele	83 133	83 133	27
Maksuvõlad	104 213	104 213	6
Saadud ettemaksed	107 908	107 908	
Tulevaste perioodide tulud	107 908	107 908	
Kokku võlad ja ettemaksed	1 511 276	1 511 276	

Lisa 15 Võlad töövõtjatele

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023	Lisa nr
Töötasude kohustis	59 273	59 416	
Puhkusetasude kohustis	38 328	30 662	
Kokku võlad töövõtjatele	97 601	90 078	14

Lisa 16 Tingimuslikud kohustised ja varad
(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Tingimuslikud kohustised		
Võimalikud dividendid	5 434 592	5 434 761
Tulumaksukohustis võimalikelt dividendidelt	1 521 685	1 358 691
Kokku tingimuslikud kohustised	6 956 277	6 793 452

Ühistu liikmetele makstakse dividende juhatuse ja nõukogu ettepanekul vastavalt üldkoosoleku otsusele, kas vastavalt liikme osamaksu suurusele või liikme osalemisele Ühistu tegevuses. Maksuhalduril on õigus kontrollida ettevõtte maksuarvestust kuni 5 aasta jooksul alates maksudeklaratsioonide esitamise tähtajast ning vigade tuvastamisel määrata täiendav maksusumma, intressid ning trahv. Juhtkonna hinnangul ei ole teada asjaolusid, mis viiksid oluliste maksusummade määramisele võimaliku maksurevisjoni käigus.

Lisa 17 Sihtfinantseerimine
(eurodes)

	31.12.2022	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2023	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Tõuaretustoetus	810 532	2 011 467	1 631 806	430 871	
PRIA koostööprojektid	0	73 439	124 019	50 580	
Toetused		32 371	32 371		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	810 532	2 117 277	1 788 196	481 451	20
Kokku sihtfinantseerimine	810 532	2 117 277	1 788 196	481 451	
	31.12.2023	Laekunud	Kajastatud kasumiaruandes	31.12.2024	Lisa nr
	Nõuded			Nõuded	
Sihtfinantseerimine tegevuskuludeks					
Tõuaretustoetus	430 871	1 571 254	1 546 437	406 054	
PRIA koostööprojektid	50 580	99 049	257 360	208 891	
Toetused		44 890	44 890		
Kokku sihtfinantseerimine tegevuskuludeks	481 451	1 715 193	1 848 687	614 945	20
Kokku sihtfinantseerimine	481 451	1 715 193	1 848 687	614 945	

Lisa 18 Osakapital

(eurodes)

	31.12.2024	31.12.2023
Osakapital	61 729	61 729

Lisa 19 Müügitulu

(eurodes)

	2024	2023
Müügitulu geograafiliste piirkondade lõikes		
Müük Euroopa Liidu riikidele		
Eesti	2 821 669	2 721 856
Läti	42 501	36 702
Leedu	2 800	13 261
Poola	2 729 510	3 189 728
Saksamaa	0	8 890
Malta	83 673	291 084
Soome	0	800
Horvaatia	222 802	0
Bulgaaria	937 950	182 903
Taani	0	14 955
Rootsi	0	1 300
Ungari	109 215	0
Müük Euroopa Liidu riikidele, kokku	6 950 120	6 461 479
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike		
Türgi	3 651 510	1 515 569
Usbekistan	2 210 767	3 363 916
Gruusia	1 214 995	761 730
Aserbaidžaan	1 482 440	2 115 300
Austraalia	0	9 960
Norra	0	1 550
Kasahstan	0	2 095 825
Makedoonia	183 600	0
Müük väljapoole Euroopa Liidu riike, kokku	8 743 312	9 863 850
Kokku müügitulu	15 693 432	16 325 329
Müügitulu tegevusalade lõikes		
Veiste sperma müük	2 035 324	2 032 310
Loomade müük	13 213 814	13 809 711
Seemendusteenuste ja materjalide müük	120 876	111 431
Tõuaretusalaste teenuste müük	136 022	136 489
Muude teenuste müük	187 396	235 388
Kokku müügitulu	15 693 432	16 325 329

Lisa 20 Muud äritulud

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Kasum materiaalsete põhivarade müügist	8 279	19 868	
Tulu sihtfinantseerimisest	1 848 687	1 788 196	17
Liikmemaksud	29 879	29 298	
Kindlustushüvitised	0	8 845	
Lootusetu võla laekumine	0	140 728	
Muud	2 012	6 988	
Kokku muud äritulud	1 888 857	1 993 923	

Lisa 21 Kaubad, toore, materjal ja teenused

(eurodes)

	2024	2023
Tooraine ja materjal	1 116 700	1 627 436
Varude allahindlus ja mahakandmine	446 199	60 344
Müügi eesmärgil ostetud kaubad	11 220 705	11 322 351
Müügi eesmärgil ostetud teenused	2 506 686	2 525 719
Kokku kaubad, toore, materjal ja teenused	15 290 290	15 535 850

Lisa 22 Mitmesugused tegevuskulud

(eurodes)

	2024	2023
Maarent	3 122	1 688
Üür ja rent	23 809	28 074
Energia	202 751	213 865
Elektrienergia	73 922	78 597
Soojusenergia	46 013	40 945
Kütus	82 816	94 323
Mitmesugused bürookulud	42 604	37 778
Lähetuskulud	70 341	75 395
Koolituskulud	43 662	28 391
Riiklikud ja kohalikud maksud	1 160	1 612
Kulu ebatõenäoliselt laekuvatest nõuetest	-13 499	22 176
Kindlustusmaksed	3 743	19 709
Jooksev remont	153 922	167 988
Mitmesugused teenused	157 814	136 175
Esinduskulud	40 539	145 829
Kokku mitmesugused tegevuskulud	729 968	878 680

Lisa 23 Tööjõukulud

(eurodes)

	2024	2023
Palgakulu	1 071 272	970 914
Sotsiaalmaksud	363 174	316 039
Erisoodustuse maksud	4 344	5 997
Kokku tööjõukulud	1 438 790	1 292 950
Töötajate keskmine arv taandatud täistööajale	40	39
Keskmine töötajate arv töötamise liikide kaupa:		
Töölepingu alusel töötav isik	42	42
Juriidilise isiku juhtimis- või kontrollorgani liige	1	1

Lisa 24 Kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt

(eurodes)

	2024	2023	Lisa nr
Finantstulud ja -kulud sidusettevõtjate aktsiatelt ja osadelt	410	681	
Kasum kapitaliosaluse meetodil	410	681	8
Kokku kasum (kahjum) sidusettevõtjatelt	410	681	

Eelmiste perioodide jaotamata kasumi vähendamine.

Lisa 25 Intressikulud

(eurodes)

	2024	2023
Intressikulu kapitalirendilt	21 086	19 699
Kokku intressikulud	21 086	19 699

Lisa 26 Intressitulud

(eurodes)

	2024	2023
Intressitulu hoiustelt	4 958	3 249
Muud intressitulud	0	4 738
Kokku intressitulud	4 958	7 987

Lisa 27 Seotud osapooled
(eurodes)

Saldod seotud osapooltega rühmade lõikes

LÜHIAJALISED	31.12.2024	31.12.2023
Nõuded ja ettemaksed		
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	25 254	45 701
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0	323
Kokku nõuded ja ettemaksed	25 254	46 024
Võlad ja ettemaksed		
Sidusettevõtjad	1 220	2 400
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	126 018	80 733
Kokku võlad ja ettemaksed	127 238	83 133

MÜÜDUD	2024		2023	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	127		1 626	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	359 551		403 878	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0		667	
Kokku müüdud	359 678		406 171	

OSTETUD	2024		2023	
	Kaubad	Teenused	Kaubad	Teenused
Sidusettevõtjad	0	12 000	0	53 000
Tegev- ja kõrgem juhtkond ning olulise osalusega eraisikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	8 493		5 569	
Olulise osalusega juriidilisest isikust omanikud ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	998 189		1 929 292	
Tegev- ja kõrgema juhtkonna ning olulise osalusega eraisikust omanike lähedased pereliikmed ning nende valitseva või olulise mõju all olevad ettevõtjad	0		5 435	
Kokku ostetud	1 006 682	12 000	1 940 296	53 000

Tegev- ja kõrgemale juhtkonnale arvestatud tasud ja muud olulised soodustused		
	2024	2023
Arvestatud tasu	116 600	122 333

Lisa 28 Sündmused pärast aruandekuupäeva

Ettevõtte tegevust oluliselt mõjutavaid sündmusi ei ole toimunud, tegevuse jätkuvus ei ole ohus.